

بررسی تحقق تربیت دینی دانش آموزان با توجه به محتوای کتب ابتدایی

سید احمد هاشمی^۱، علیرضا عشقی^۲، طاهره همتی^۳، راضیه کشاورز^۴، عبدالله سدهی^۵

^۱ دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، ایران ، Hmd_hashemi@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناس ارشد برنامه ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، ایران ، Alireza321@yahoo.com

^۳ دانشجوی کارشناس ارشد برنامه ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، ایران ، Anahita.as0372@gmail.com

^۴ دانشجوی کارشناس ارشد برنامه ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، ایران ، Keshavarz.r1396@yahoo.com

^۵ دانشجوی کارشناس ارشد برنامه ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، ایران ، Abdollasedehi@yahoo.com

چکیده

دین برای آدمی موهبتی الهی و تربیت دینی فرصتی مهم در رشد و توسعه فطرت وجودی انسان می باشد. این تربیت باعث می گردد که انسان را به یک فلسفه حیات مسلح کرده و به عقل وی روشننگری بخشد. در نظام آموزشی ایران توجه به آموزه های دینی دانش آموزان به منظور اخلاقی کردن جامعه و پرورش فضائل و نیکی ها در اجتماع، از جمله اهداف مهم آموزش و پرورش و از آن فراتر، جامعه اسلامی محسوب می شود. این مقاله تلاش می نماید که با رویکردی توصیفی تحلیلی به بررسی تحقق تربیت دینی دانش آموزان با توجه به محتوای هدیه ی آسمان ابتدایی بپردازد و در جهت و توسعه ی آموزش آموزه های دینی و بهبود تربیت دینی در دانش آموزان پیشنهاداتی کاربردی ارائه دهد.

واژه های کلیدی: هدیه آسمان، دانش آموزان، تربیت دینی، مقطع ابتدایی.

مقدمه

کودکی آغاز همه حرکتها و تلاشها برای زیستن است. کودکی مقدمه ی جوانی و بزرگسالی است و اساس زندگی بزرگسالی به کیفیت این دوره بستگی دارد. این کیفیت نیز به چگونگی تعلیم و تربیت در این دوره بستگی دارد. بی دلیل نیست که پیشوایان دینی بیش از هر چیز به دوره کودکی توجه نموده و راهنمایی های لازم را در این باره ارائه کرده اند [۱۱]. درس دینی جزء لاینفک برنامه ی درسی مدارس ما به شمار می رود، این اهمیت حتی پیش از انقلاب اسلامی نیز به خوبی احساس شده است و کسانی بوده اند که با تلاشهای پرثمرشان، نهاد آموزشی و پرورشی رسمی آن زمان کشور، به گنجاندن ماده درسی به عنوان دینی محاسبه می شده است. در این میان یاد و خاطره بزرگانی چون استاد شهید مطهری، شهید بهشتی، شهید باهنر همواره برای دست اندرکاران نظام آموزشی کشور جاوید است.

در سالهای اخیر توجه به نیازهای نو در عرصه آموزش دین رویکردهای جدید در امر آموزش توجه بیش از پیش به یادگیری جنبه های نگرشی آموزه های دینی لزوم بهره گیری از روشهای نوین در تعلیم و تربیت دینی و توجه به تربیت دینی برای شکل دهی به رفتارهای دینی و تقویت احساس دینی از طریق شناخت دین و تفکر در آن و ... که همه برخاسته از توصیه های صاحب نظران و

کارشناسان در امر تعلیم و تربیت است متخصصان تعلیم و تربیت دینی را بر آن داشته است، تا با برنامه ریزی دقیق و مطالعه کافی در این خصوص دست به کار تهیه برنامه ای نوین برای تعلیم و تربیت دینی بزنند [۱۷].

با توجه به رویکرد جدید آپ به درس تعلیمات دینی، کتب حاضر دارای خصوصیات قابل توجهی است. از قبیل توجه به رویکردهای جدید در تعلیم و تربیت، توجه بیشتر به جنبه های عاطفی، نگرشی و نیز تأکید بر عمل، توجه به تواناییها و محدودیتهای رشد شناختی کودکان، اجتناب از ارائه مفاهیم ثقیل و نامفهوم برای کودکان، توجه بیش از پیش به زبان کودک، ایجاد فرصت یادگیری و امکان تفکر و فعالیت بیشتر برای دانش آموز، تهیه کتاب کار دانش آموز تغییر اساسی در نظام ارزشیابی، توجه به هنر، برای ترسیم چهره زیبا ی الگوهای دینی، اما در این تحقیق بر آنیم تا بدانیم تا چه اندازه کتاب هدیه های آسمان در تقویت بعد مذهبی نسل جدید مؤثر است و چه اندازه فاکتورهای دیگر همچون روش تدریس معلم، ارزشیابی، خانواده، جامعه و ... در این امر مهم مؤثرند [۱۷].

اگر تأثیرات مثبت هر کدام فاکتورهای فوق را در تقویت بعد مذهبی دانش آموزان بدانیم و به آموزش و پرورش منعکس کنیم تا در برنامه های خودشان از آن استفاده کنند، مسلماً نتیجه مثبت و مطلوبی خواهد داشت و نسل آینده نسبت به دین و زندگی دید مثبتی خواهد داشت و وجود مشکلات در زندگی را به دین ربط نمی دهد، عمل به احکام و فرایض دینی برایش سهل و لذت بخش خواهد بود و به جای توجه به الگوهای زودگذر و کاذب مانند هنرپیشه ها به الگوهای مذهبی دقت و توجه می کند و از زندگی آنها تأثیر می گیرد. در نتیجه جامعه ای که نسلش نسبت به مذهب و معنویات مأنوس باشد، کمتر دچار چالش و ضعف و جرم جنایت خواهد بود [۵].

سالهای کودکی و نوجوانی مرحله ای مهم در رشد و تکامل اجتماعی فرد به شمار می رود و در این دوره نیاز به تعادل هیجانی و عاطفی به خصوص تعادل بین عواطف و عقل و درک ارزش وجودی خویش، خود آگاهی (شناخت استعدادها، توانایی ها و رغبت ها)، انتخاب هدف واقعی در زندگی، استقلال عاطفی از خانواده، حفظ تعادل روانی و عاطفی خویش در مقابل عوامل فشارزای محیطی، برقراری روابط سالم با دیگران و کسب مهارتهای اجتماعی لازم در دوستیابی و